

[Niels Ravn.]

har den højtærede landbrugsminister igen fremsat et lovforslag helt efter de sædvanlige retningslinjer. Det eneste, der sker, er, at man registrerer en udvikling, der allerede har fundet sted ved en beskeden nedsættelse af udlånsbeløbet til nyoprettede brug. Endvidere forhøjes beløbene til de forskellige formål: jorderkøb, opførelse af bygninger m. v. Men dette er jo kun et udtryk for den løbende inflation og har intet med en målbevidst jordpolitik at gøre.

Den højtærede landbrugsminister har ved flere lejligheder talt om den konkurrence-mæssige fordel, dansk landbrug har over for landbruget i fællesmarkedet gennem sin bedre struktur, ca. 15 ha i gennemsnit pr. brug mod fællesmarkedets 7-8 ha eller derunder. Jeg er enig med landbrugsministeren heri. Men således som situationen i dag tegner sig for dansk landbrug, må vi gøre, hvad gøres kan for ikke alene at fastholde, men også at udbygge denne fordel.

Det lovforslag, vi her behandler, er et udtryk for det stik modsatte, og lagt ved siden af den skitse til nye jordlove, som landbrugsministeren på embedsmændenes vegne har forelagt i landbokommissionen, er det udtryk for en politik, der fastlåser landbrugets struktur på det nuværende niveau, og derved giver vi vore konkurrenter gode muligheder for at udligne den fordel, vi i dag har på dette område. Stærke kræfter vil blive sat ind herpå; derom kan vist ingen tvivl herske.

Man har fra regeringens side i den senere tid fremsat udtalelser om, at vi, når de nuværende landbrugsordninger udløber til foråret, skal have en mere langsigtet landbrugspolitik. Dette ville være meget ønskeligt, men i hvilken retning går regeringens tanker? En ting ved vi dog efter udenrigsministerens udtalelser for få dage siden i Bruxelles: at det ikke er subsidiepolitikken, statstilskuddene, man tænker på. Udenrigsministeren sagde, at Danmark støttede de seks i deres landbrugspolitik over for England, altså en politik, hvor forbrugerne skal betale varens pris, det vil sige produktionsomkostningerne plus en rimelig avance. Når det er sagt, bliver så tilbage — jeg vil ikke sige den eneste, men den væsentligste mulighed for at øge landbrugets konkurrenceevne og dermed levedoden i erhvervet:

strukturrationaliseringen, en mere konkurrencedygtig brugsstørrelse.

Den højtærede landbrugsminister og andre ville sikkert henvise til, at den lovgivning, vi her kræver ændret, i foråret 1962 ændredes i den retning, vore ønsker går. Jeg kan ikke anerkende noget sådant, da ændringerne i foråret 1962 i lov om landbrugsjendomme kun var en ajourføring af denne lov i henhold til statshusmandslovens § 58, således som denne blev ændret i 1960 efter den lille landbokommissions arbejde; der skete da et beskeden fremskridt, men ændringen i foråret 1962 var kun en registrering af allerede bestående forhold, og det har arbejdet i praksis også vist.

Den lovgivning, der her skal tages stilling til, indebærer bl. a., at man med støtte i statens forkøbsret kan fratage bøndergårde helt ned til 30 ha af den bedste jord, jord, som så videresælges som tillægsjord. Noget sådant er ikke alene en mishandling af vore bestående bedrifter, men også ødelæggende for de nye ejere af hovedejendommen, der meget ofte er nyetablerede og derfor har brug for den mest hensigtsmæssige driftsform. Dertil kommer, at de brug, der får den jord, der herved bliver til rådighed, i mange tilfælde alligevel er for små. Jeg har i mange tilfælde været ude for, at ansøgere om tillægsjord tidligere har fået mere jord, men fortsat har for lidt. Der sker også ved denne form for fremskaffelse af tillægsjord en urimelig favorisering af køberne. Ved truslen om forkøbsrettens anvendelse afstår mange købere af hovedparcellen jord til priser, der ligger en del under markedsprisen, for at redde hovedparten af den erhvervede ejendom. Denne jord videresælges så af staten til omtrent samme pris og i mange tilfælde med et statslån til nedsat rente oven i købet. Heroverfor står så de købere, der forsøger at erhverve jord i det frie marked. De må betale egnens handelspris, i mange tilfælde låne til markedsrente og så til slut føre en undertiden håbløs kamp med myndighederne for at få tilladelse til at overtage den erhvervede jord. Den forskelsbehandling, der her er tale om, må det konservative folkeparti på det skarpeste vende sig imod, ligesom vi må protestere mod den lemlæstelse af bestående bedrifter, der i mange tilfælde er tale om.